

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije

ZBRINJAVANJE POLIMERNOG OTPADA

Studij: **EKOINŽENJERSTVO**

Predmetni nastavnik:

Dr. sc. Zlata Hrnjak – Murgić, red. prof.
zhrnjak@fkit.hr

POSTUPANJE S PLASTIČNIM OTPADOM (PO)

NAKON UPOTREBE

Priprema PO za zbrinjavanje i recikliranje sastoji se od 2 faze:

Obrada polimernog otpada

- Prikupljanje
- Razdvajanje
- Pranje
- Usitnjavanje

Oporavljen materijal
sekundarna sirovina

Recikliranje (produkata i energije)

- Mehaničko recikliranje
- Kemijsko recikliranje
- Energijski oporavak - spaljivanjem
- Biorazgradnja

RECIKLAT
ekstrudiranjem

Prpriprema plastike za recikliranje

PRIKUPLJANJE, RAZDVAJANJE I PRANJE

Prikupljanje – dobro organizirani sustav

- ❖ spremnici
- ❖ otkup
- ❖ reciklažna dvorišta

Zbog **različitih vrsta plastičnih materijala** koji se koriste i činjenice da **nisu kompatibilni** jedni s drugima **razdvajanje** otpadnih plastičnih materijala predstavlja **osnovni uvjet za kvalitetno recikliranje**.

Cijena recikliranja ovisi o **tržišnoj cijeni** sekundarne sirovine i reciklata te o **kvaliteti razdvajanja**.

Prikupljanje na mjestu nastanka otpada – najjednostavnije i najkvalitetnije prikupljanje (kad je to moguće)

Sustav sakupljanja plastične ambalaže – posebno je organiziran budući da čini veliki udio u komunalnom otpadu > 40%.

Preduvjeti za uspješno recikliranje je odvojeno **sakupljanje ambalaže** i to kroz adekvatno **označavanje** ambalaže te **edukacija potrošača**.

Sukladno tome u zemljama EU i razvijenim zemljama svijeta primjenjuju se **različiti sustavi sakupljanja ambalažnog otpada**, a najčešći su:

- ❖ **sustav sakupljanja po kućanstvima** (kerb side collection), od kućanstava se zahtijeva da prepoznaju i odvoje otpad koje se može reciklirati.
- ❖ **sustav kontejnera na lokacijama** (drop-off collection), sakuplja se ambalažni otpad po kućanstvima, zatim odnosi na određena mjesta gdje su smješteni kontejneri
- ❖ **sustav pologa** (depozita) - za povrat ambalaže (boce i limenke) dobiva novčana naknada .

Da bi se olakšalo razdvajanje plastičnog otpada – dogovoreno je označavanje pojedinih vrsta plastike i to prema

Normi ISO 14000 koja propisuje slijedeće označavanje

Brojčana oznaka	01	02	03	04	05	06	07
Oznaka vrste plastičnog materijala	PET	PE-HD	PVC	PE-LD	PP	PS	O*

*ostali višeslojni materijali (laminirani)

Ekološke oznake na ambalaži

Brojčane i slovne oznake koje se tiskaju na plastičnu ambalažu:

Ovlašteni skupljači otpadne ambalaže

moraju imati odobrenu djelatnost prikupljanja

Podaci za 2015.

Županija	Naziv tvrtke	Mjesto i adresa	Područje za koje je dodjeljena koncesija	Vrsta otpadne ambalaže
Bjelovarsko-bilogorska	SIROVINA PROMET d.o.o.	Garešnica, Petra Svačića 40a	Grad Garešnica i općine Berek, Hercegovac i Velika Trnovitica, Grad Grubišno Polje s općinom Veliki Grđevac	ambalažni otpad od PET-a, ostalih polimernih materijala, stakla, aluminijska i željezna i ostalih AO
Bjelovarsko-bilogorska	SIROVINA d.o.o.	Bjelovar, Ulica 29. rujna 2	Grad Bjelovar i Općina Kapela, Nova Rača, Rovišće, Severin, Šandrovac, Velika Pisanica, Veliko Trojstvo i Zrinski Topolovac, Grad Daruvar i općine Dežanovac, Đulovac, Konačnica i Sirač, Grad Čazma i općine Ivanska, Štefanje, Grad Garešnica s općinama Berek, Hercegovac, Velika Trnovitica, Grad Grubišno Polje i Općina Veliki Grđevac	ambalažni otpad od PET-a, Al/Fe, stakla i AO koji nije u sustavu
Brodsko-posavska	JAKOB BECKER d.o.o.	Gornja Vrba, Vrbska ulica 16	Brodsko-posavska županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijala
Dubrovačko-neretvanska	RESPEKT d.o.o.	Metković, Andrije Hembranga 16/b	za područje Grada Metkovića, grada Opuzena, Grada Ploča, Općine Pojezerje, općine Kula Norinska, Općine Zažablje i Općine Slivno	ambalažni otpad od PET-a, Al/Fe, stakla i AO koji nije u sustavu
Grad ZG	ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica Čistoća	Zagreb, Radnička cesta 82	Grad Zagreb	primarna ambalaža od PET-a, Al/Fe, stakla i ostalih polimernih materijala
Koprivničko-križevačka	GRADSKO KOMUNALNO PODUZEĆE KOMUNALAC d.o.o.	Koprivnica, Mosna ulica 15	područje Koprivnice: grad Koprivnicu i općina Peteranec, Drnje, Đelekovac, Legrad, Gola, Hlebine, Novigrad Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Rasinja i Sokolovac	ambalažni otpad od PET-a, Al/Fe, stakla i AO koji nije u sustavu
Koprivničko-križevačka	SIROVINA d.o.o.	Bjelovar, Ulica 29. rujna 2	Grad Đurđevac, Općina Virje, Općina Molve, Općina novo Virje, Općina Ferdinandovec, Općina Podravske Sesvete, Općina Kloštar Podravski, Općina Kalinovac	ambalažni otpad od PET-a, Al/Fe, stakla i AO koji nije u sustavu
Koprivničko-križevačka	KOMUNALNO PODUZEĆE d.o.o.	Križevci, D. Grdenića 7	područje Grada Križevaca i općine Sv. Ivan Žabno, Sv. Petar Orehovec, Gornja Rijeka i Kalnik	ambalažni otpad od PET-a, Al/Fe, stakla i ostalog AO

Popis aktivnih ovlaštenih sakupljača ambalažnog otpada

Međimurska	GKP ČAKOM d.o.o.	Čakovec, Mihovljanska bb	Međimurska županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Osječko-baranjska	NIKI T.O.	Mece, Dobriše Cesarića bb	Grad Beli Manastir i općina Bije, Čerminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi vinogradi, Petlovac i Popovac	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Primorsko-goranska	PONIKVE EKO OTOK KRK d.o.o.	Krk, Vrašanska 14	Grad Krk, općina Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Primorsko-goranska	VRELO d.o.o.	Rab, Palit 68	Grad Rab i Općina Lopar	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Primorsko-goranska	KD ČISTOĆA d.o.o.	Rijeka, Dolac 14	grad Bakar, Rijeka, Kastav, Kraljevica, općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Viškovo,	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Sisačko-moslavačka	EKO - FLOR PLUS d.o.o.	Varaždin, Pavleka Miškine 63	gradovi Glina, hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Sisak, općina Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, Sunja, Topusko i Velika Ludina	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Splitsko-dalmatinska	BA - COM d.o.o.	Stobreč, Imotska 2	Grad Trogir, općine Seget i Marina, Grad Kaštela, općine Prgomet, Primorski Dolac i Lećevica, Grad Solin, općine Klis, Muć i Dugopolje, Gradovi Sinj, Trilj i Vrljika, općine Hrvace, Dicmo i Otok, Grad Split, općine Podstrana i Šolta, Grad Omiš, općine Dugi Rat, Šestanovac i Zadvarje, Grad Imotski, općine Cista Provo, Lovreć, Proložac, Podbablje, Zmijavci, Runovići i Zagvozd, Gradovi Makarska i Vrgorac, općine Brela, Baška Voda, Podgora i Gradac	ambalažni otpad od PET-a, ostalih polimernih materijela, stakla, Al i Fe i ostalog AO
Varaždinska	UNIVERZAL d.o.o.	Varaždin, Cehovska 10	Varaždinska županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Vukovarsko-srijemska	KOMUNALNE I PRIJEVOZNIČKE USLUGE CERNA	Cerna, N.Jurišića 9	Vukovarsko - srijemska županija	ambalažni otpad od PET-a, ostalih polimernih materijela, stakla, Al i Fe i ostalog AO
Zagrebačka	UNIJA - IVANIĆ GRAD d.o.o.	Predavac, Dubrovačka 26	Zagrebačka županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela

Popis aktivnih ovlaštenih sakupljača ambalažnog otpada

Zagrebačka	EKO - FLOR PLUS d.o.o.	Varaždin, Pavleka Miškine 63	Zagrebačka županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
Zagrebačka	AUTOPRIJEVOZ I RECIKLAŽA NEOPASNOG TEHNOLOŠKOG OTPADA	Mraclin, Braće Radića 155	Zagrebačka županija	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
RH	DRAVA INTERNATIONAL d.o.o.	Osijek, S.Radića 15	Republika Hrvatska	primarna ambalaža od polimernih materijala - PE folija
RH	FLORA VTC d.o.o.	Virovitica, Vukovarska cesta 5	Republika Hrvatska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
	JOLLY - JBS d.o.o.	Drniš, Kralja Tomislava 2	Šibensko-kninska Splitsko-dalmatinska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
	LOTUS 91 d.o.o.	Jalkovec, Braće Radića 103 a	Varaždinska Međimurska Koprivničko-križevačka Krapinsko-zagorska Primorsko-goranska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
	METIS d.o.o.	Kukuljanovo, Kukuljanovo 414	Istarska Ličko-senjska Karlovačka	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
	METIS d.o.o.	Kukuljanovo, Kukuljanovo 414	Primorsko-goranska Istarska Ličko-senjska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
RH	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Zadar, Ive Dulčića 6	Republika Hrvatska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
	ODLAGALIŠTE SIROVINA d.o.o.	Zadar, Ive Dulčića 6	Splitsko-dalmatinska, Dubrovačko-neretvanska, Šibensko-kninska, Zadarska, Ličko-senjska, Primorsko-goranska, Istarska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
RH	UNIJA NOVA d.o.o.	Zagreb, Radnička cesta 22/II	Republika Hrvatska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela

Popis aktivnih ovlaštenih sakupljača ambalažnog otpada

RH	UNIJAPAPIR d.d.	Zagreb, Radnička cesta 22	Republika Hrvatska	AO od PET-a, Al/Fe-a, stakla i ostalih polimernih materijela
RH	UNIJAPAPIR d.d.	Zagreb, Radnička cesta 22	Republika Hrvatska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
RH	ČISTOĆA d.o.o.	Varaždin, Ognjena Price 13	Republika Hrvatska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
	UNIVERZAL d.o.o.	Varaždin, Cehovska 10	Varaždinska Međimurska Koprivničko-križevačka Krapinsko-zagorska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
	SIROVINA d.o.o.	Bjelovar, Bilogorska bb	Zagrebačka, Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska, Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska, Zadarska, Šibensko-kninska, Splitsko-dalmatinska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
RH	EKO - FLOR PLUS d.o.o.	Varaždin, Pavleka Miškine 63	Republika Hrvatska	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala
	ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica Čistoća	Zagreb, Radnička cesta 82	Grad Zagreb Zagrebačka županija	1. papirna i kartonska, višeslojna otpadna ambalaža 2. skupna (sekundarna) i transportna (tercijarna) otpadna ambalaža od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala

Tehnologije razdvajanja

- Ručno razdvajanje
- Automatizirano
Material Recovery Facility (MRF)

Ručno razdvajanje

Princip razdvajanja – vizualno odvajanje prema boji i prozirnosti proizvoda:

-niska čistoća razdvojenog otpada,
-mali kapacitet razdvajanja tek 60-80 kg boca /h

-skupo razdvajanje jer uključuje **puno ljudskog rada** znatno poskupljuje recikliranje

Automatizirano razdvajanje

Na principu različitih svojstva materijala (otpada):

- visoka čistoća razdvojenog otpada,
- veliki *kapaciteti razdvajanja*
- znatno snižava cijenu recikliranja.

Razvijeni sljedeći procesi razdvajanja

Fizikalna svojstva – gustoća

- ❖ flotacijsko taloženje mokri postupak
- ❖ suho odvajanje
- ❖ centrifugalno odvajanje
- ❖ flotacijsko taloženje uz hidrofobnost
- ❖ flotacija pjenjenjem
- ❖ prema veličini čestica.

Kemijska svojstva:

- temperatura taljenja,
- svojstvo selektivnog otapanja.

Električna – elektrostaticna svojstva :

- triboelektrična olovka
- elektrifikacija trenjem:
  - triboelekt. bubanj,
  - električki nabijena traka
- odvajanje metalnih nečistoća vrtložnom strujom.

Optička svojstva:

a) odvajanje prema boji i prozirnosti

b) svjetlosno - spektroskopske metode

- MIR spektroskopija
- NIR spektroskopija
- Laseri
- Raman spektroskopija
- Laserski inducirana emisijska spektralna analiza
- Plazma emisijska spektroskopija
- Polarizirano svjetlo, UV iluminacija, fluorescentna apsorpcija
- X-zračna fluorescencija

Metode flotacijskog taloženja

– mokra separacija, mljevenih pahulja otpada

Bazira se na izboru fluida koji je posrednik između materijala koji se namjeravaju odvojiti.

Tipični fluidi su:

Voda

– odvaja poliolefine od ostalih polimera (PVC-a i PET-a)

Voda/metanol

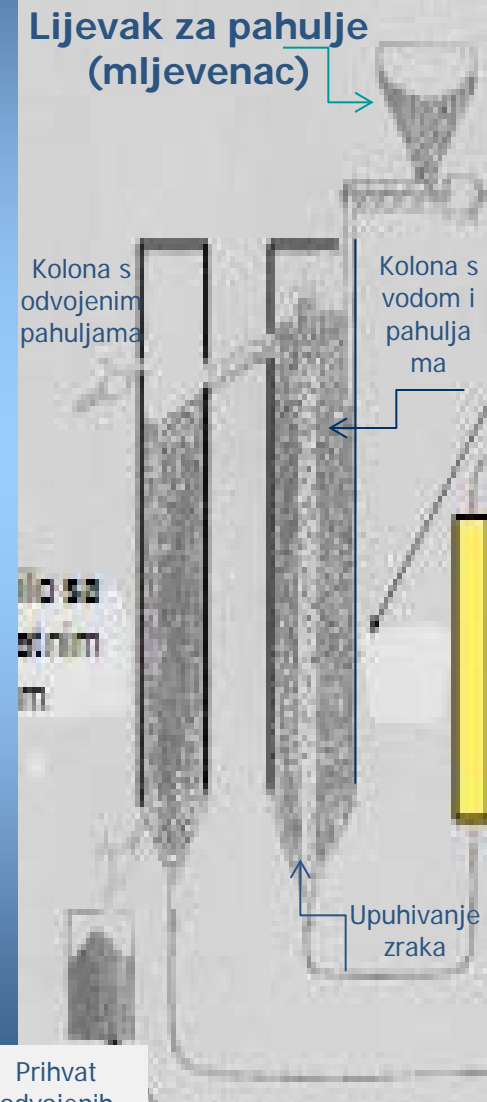
– razdvaja polimere s gustoćom manjom od poliolefina

Otopine soli (NaCl, ZnCl₂)

– za polimere sa gustoćom većom od 1 gcm⁻³

Smjese poliolefina (LDPE, HDPE, PP), ali i ostalih polimera teško se odvajaju zbog malih razlika u gustoćama.

Zato je ovaj postupak pogodno za odvajanje termoplastičnih elastomera od poliolefina.

Prihvati odvojene pahuljama

Prednosti:

- jednostavna metoda razdvajanja, ujedno
- uključeno pranje otpada,
- jeftino – niska cijena razdvajanja.

Nedostaci:

- spora metoda,
- teško se kontrolira postupak razdvajanja
- izlazni polimeri relativno niske čistoće.

Plastične pahulje (usitnjeni polimer) se ubrzavaju samo gravitacijom te su **brzine taloženja niske**.

Da bi se postiglo dobro razdvajanje potrebno je **dugo vrijeme zadržavanja** što snižava protok i **poskupljuje** djelotvornost **procesa**.

Voda za razdvajanje nakon procesa razdvajanja je onečišćena i mora se **regenerirati** (pročistiti).

Suho odvajanje

Odvajanje zrakom na transportnoj traci :

- može se ukloniti grub materijal kao što su metalni fragmenti, staklo iz teške-membranske plastike ili
- mogu se odvojiti laki materijali – otpuhivanjem zrakom.

Pogodan postupak za razdvajanje:

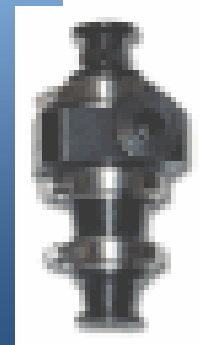
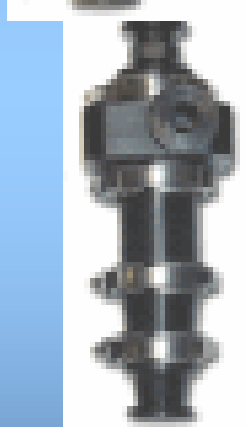
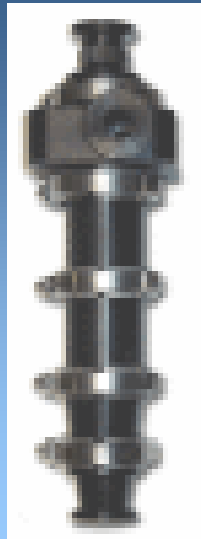
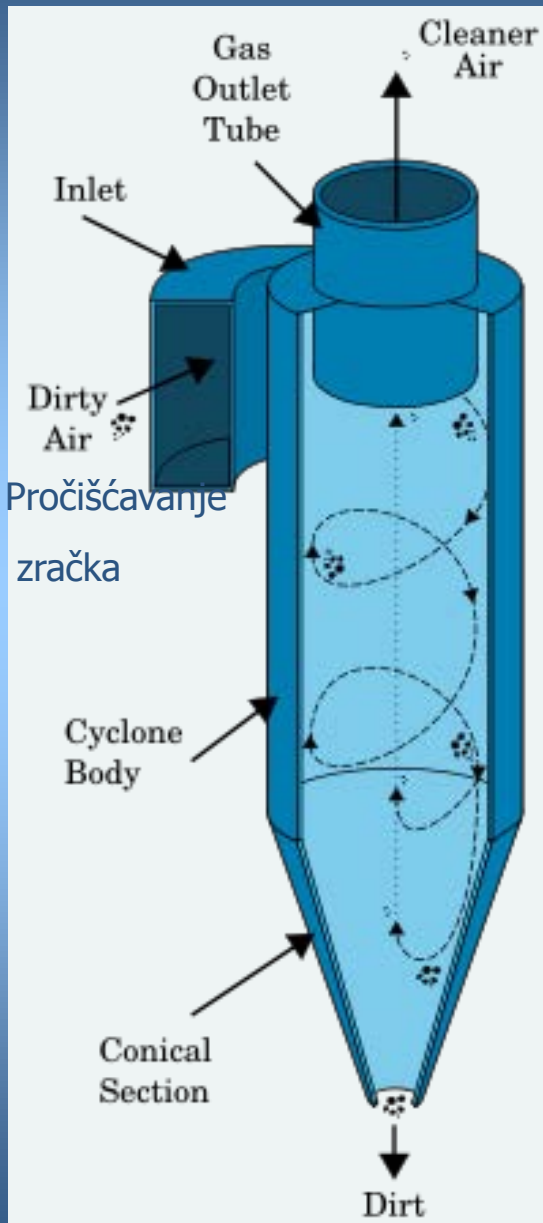
- heterogeni tokovi otpada (*krupni otpad, ambalažni otpad*)
- mljevene heterogeni tokovi otpada (*više komponentni otpad - metal, plastika ...*)

Nedostatak:

- na materijalu zaostaju onečišćenje od upotrebe,
- širi se neugodan miris zbog prisutnosti raspadnute hrane i masnoća koje prijanjaju na plastiku.

Ciklonsko razdvajanje - na principu različite gustoće i centrifugalne sile

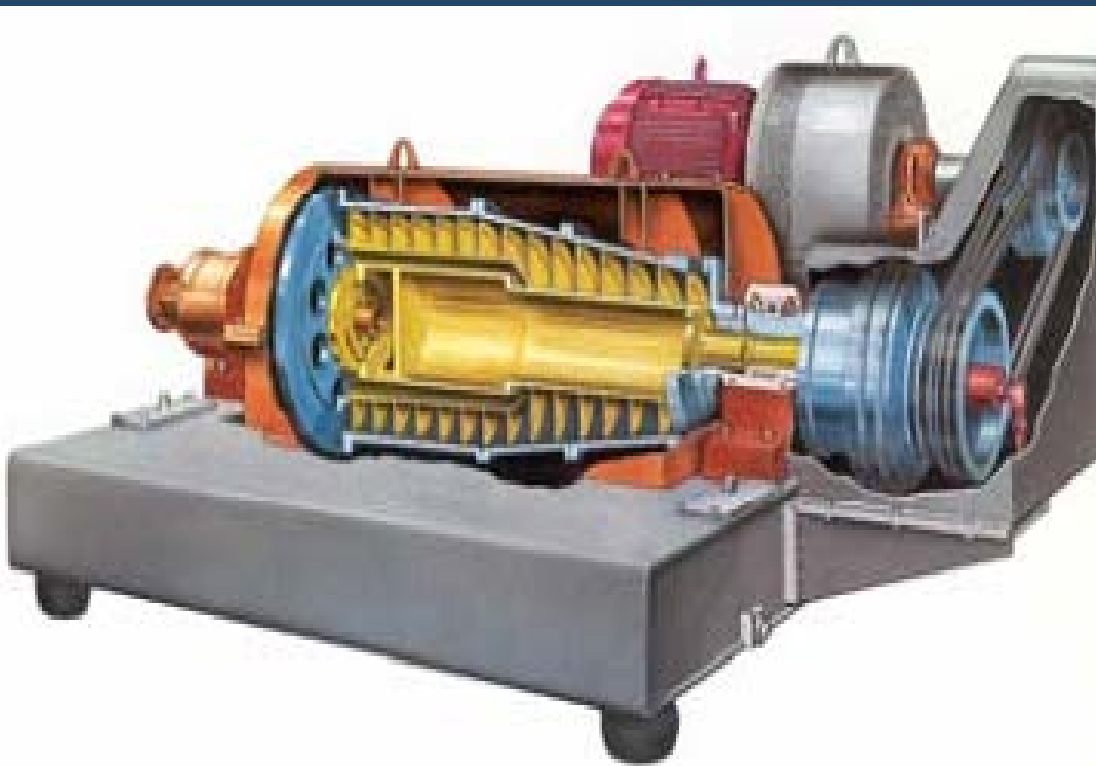
- princip centrifugalnog ubrzanja za razdvajanje **smjese** polimera i kontaminiranih čestica ili 2 polimera,
- razdvajaju se **mljevene pahulje otpada**,
- medij - je zrak – suhi postupak

Prednosti:

- dobivaju se (tokovi) otpada visoke čistoće uslijed nekoliko **kaskadno povezanih ciklona**.
- prva razdvojena frakcija odlazi na daljnje razdvajanje u drugi te u teći ciklon.
- postupak puno efikasniji od postupka odvajanja taloženjem/ flotacija-taloženje.

Hidrociklonsko – centrifugalno razdvajanje

- ❑ mokri postupak – **medij tekućina**, pod utjecajem **centrifugalne sile** dolazi do razdvajanja i taloženja teže frakcije na plaštu centrifuge.
- ❑ Mogu se razdvajati: **čvrste čestice**, mjehurići **plina** ili druge nemješljive tekućine.

- ❖ **Censor sustav** - je napredni oblik hidrociklona i može razlikovati materijal po gustoći **do 0.005 g/cm³**
- ❖ rutinska razdvajanja se mogu izvoditi s razlikama do **0.05 g/cm³** u gustoći.

Hidrociklonsko – centrifugalno razdvajanje

Hidrociklon je mirujuća cilindrično – konusna naprava, suspenzija (koja sadrži materijal za razdvajanje) uvodi se pod određenim tlakom, stvara se centrifugalno vrtloženje i dolazi do razdvajanja u uvjetima centrifugalnog polja.

Hidrociklon razdvaja materijale u pogonskoj tekućini zbog razlike u veličini i obliku čestica materijala te zbog razlike u gustoći.

Stupanj iskorištenja tijekom razdvajanja raste s povećanom razrijeđenosti suspenzije.

Razdvajanje spektroskopskim metodama

Ovaj model je pogodan za razdvajanje miješane plastične ambalaže, tj. plastičnog otpada.

Sastoji se od:

- ❖ separacijsko-transportne trake
- ❖ uređaja komprimirani zrak
- ❖ detekcijskog NIR senzora
(npr. razlikuje otpad prema vrsti polimera, PE, PP)
- ❖ uređaja za samo čišćenje zrakom

-4000 kg/h
--visoke čistoće

NIR
Near Infra Red
detekcijski senzor

Easy sort selection -- Flip the switch!

The new Sapphire™ **separation modules** provides precise separation of specific plastic resins, **aseptic packagings**, paper, or **mixed plastics** from a **stream of packaging waste**.

A pure fraction of beverage cartons, sorted by the Sapphire™

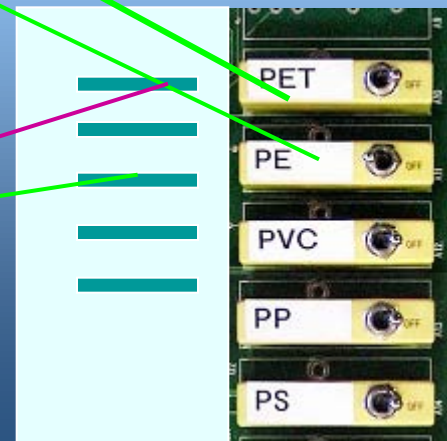
Princip rada NIR senzor

- Svjetlo NIR spektra pada na materijal koji se nalazi na transportnoj traci, dolazi do apsorpcije dijela spektra, a dio se reflektira od materijala i na taj način se identificira materijal i boja
  - Slijedi razdvajanje materijala upuhivanjem zraka pod tlakom
- ✓ Različita plastika reflektira svjetlost različite frekvencije, spremanjem tih podataka stvara se baza podataka.
- ✓ Programira se baza podataka s vrstom i bojom materijala koji se razdvaja.

Program za
Određeni
materijal

Frekvencijski interval
za određeni materijal

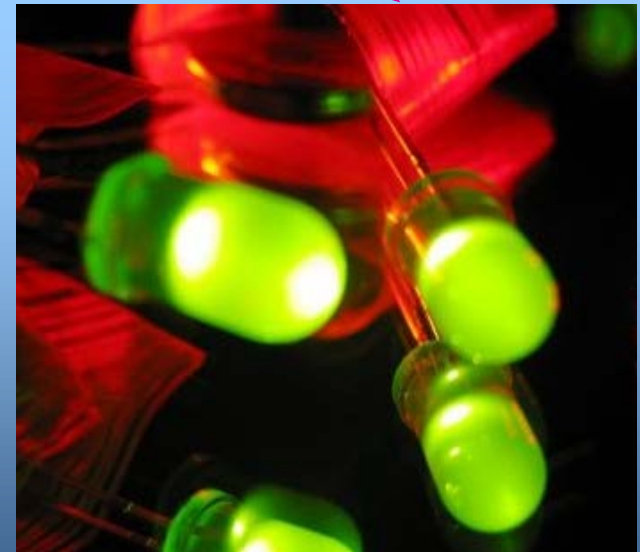

Uvođenjem suvremenih senzora znatno su unaprijeđene tehnologije razdvajanja.

Npr. prelaskom s mehaničkog rotora na solid state LED tehnologiju znatno su se povećali kapaciteti razdvajanja.

An LED, or Light Emitting Diode is a type of circuit element that emits light

LED's the primary purpose is to indicate rather than illuminate. A few new developments, however, may bring solid-state lighting into our homes very soon.

The Plastics Sorting Module for the New Millenium !

Iz **jednog** ubacivanja struje heterogene plastike izlaze **tri** razdvojene linije plastike:

- prozirna
- neprozirna razvrstana
  - po boji i
  - materijalu istovremeno

4-6 tona/h

The MSS Aladdin™ is the world's first automated sorting module that **is able to sort** plastic resins and **colors** in one machine and to create **three output streams** from **one input**.

High-Speed Automated Optical Paper Sorting

The PaperSort™ provides **automated separation** of paper grades in premium high-grade applications as well as removal of OCC from newspaper/magazine streams.

Razdvaja papir premium kvalitete od ostalog uredskog papira i kartona

Razdvajanje na principu optičkog senzora

Centrifugalno razdvajanje Kontinuirani postupak

*Censor sustav –
napredni oblik hidrociklona*

OTPADA

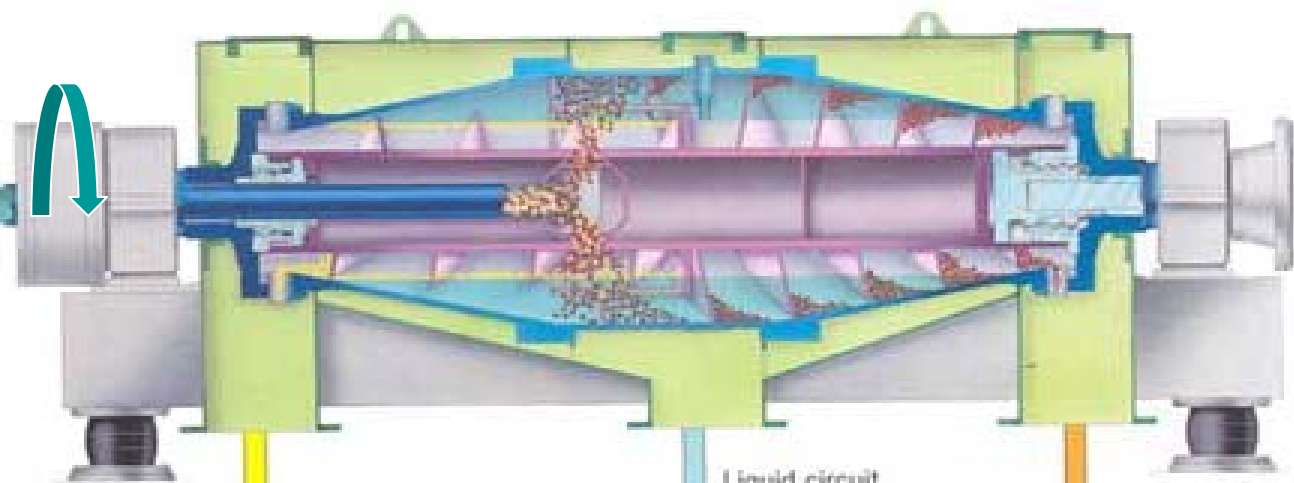
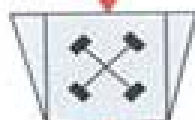
Šreder

Grubo mljevenje

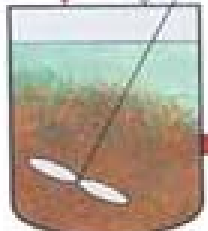
Granulator

Fino mljevenje

Kruta frakcija
Laka-pliva

Kruta frakcija
Teška-tone

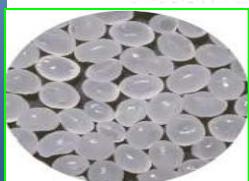
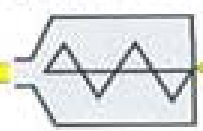
Suspension

SUŠI

Sito

Ekstrudira

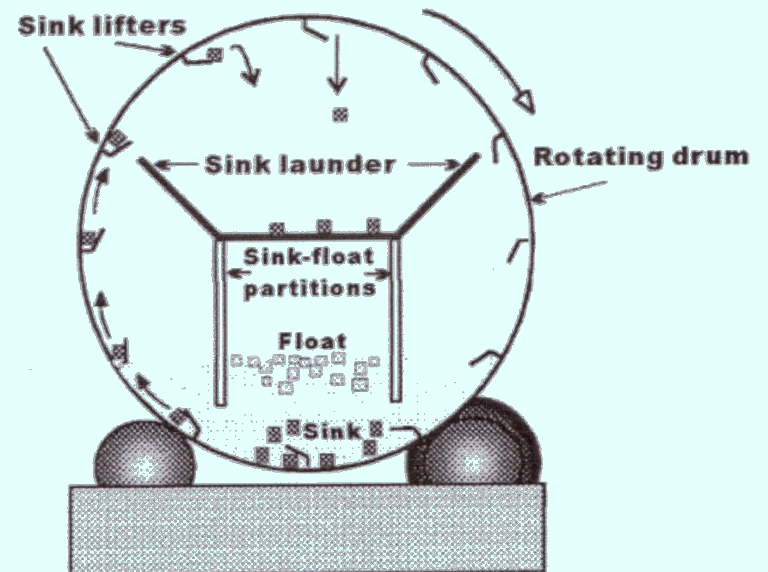
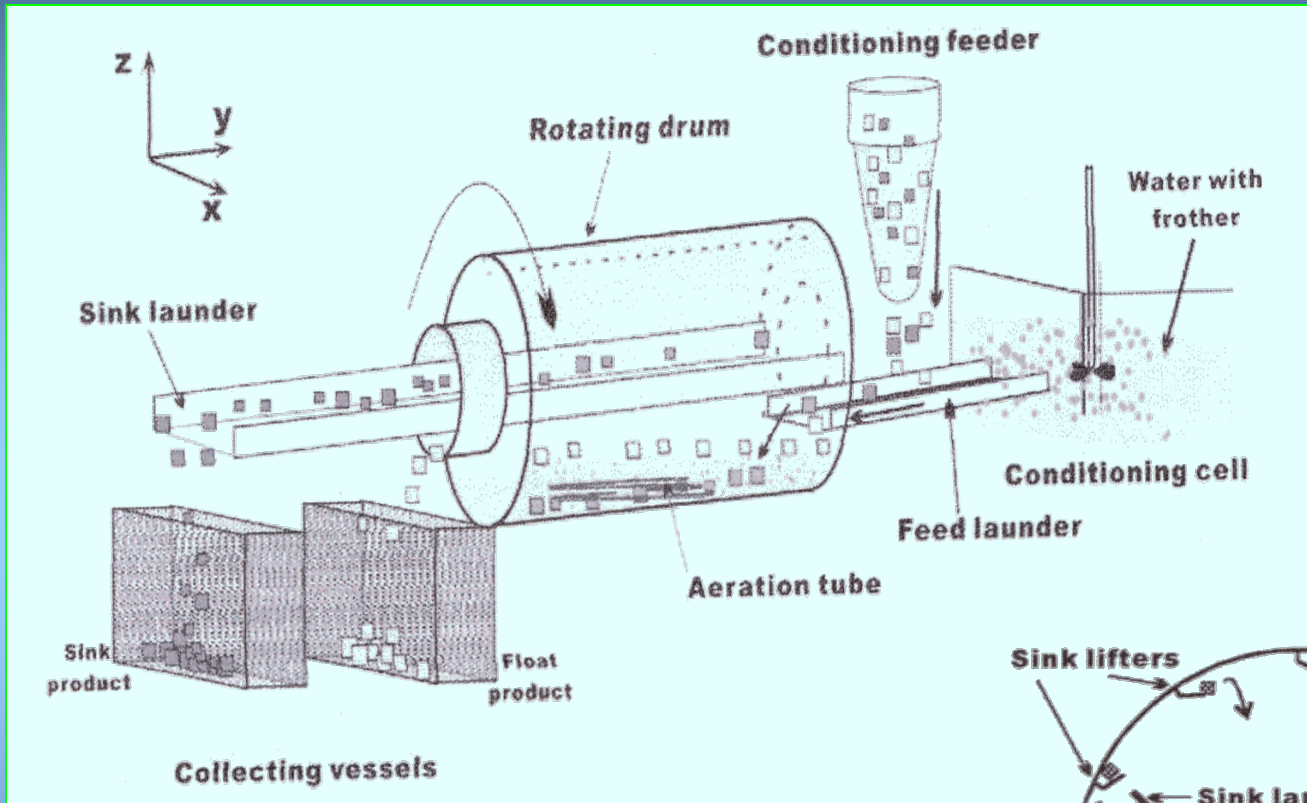

Daljnje
pročišćavanje

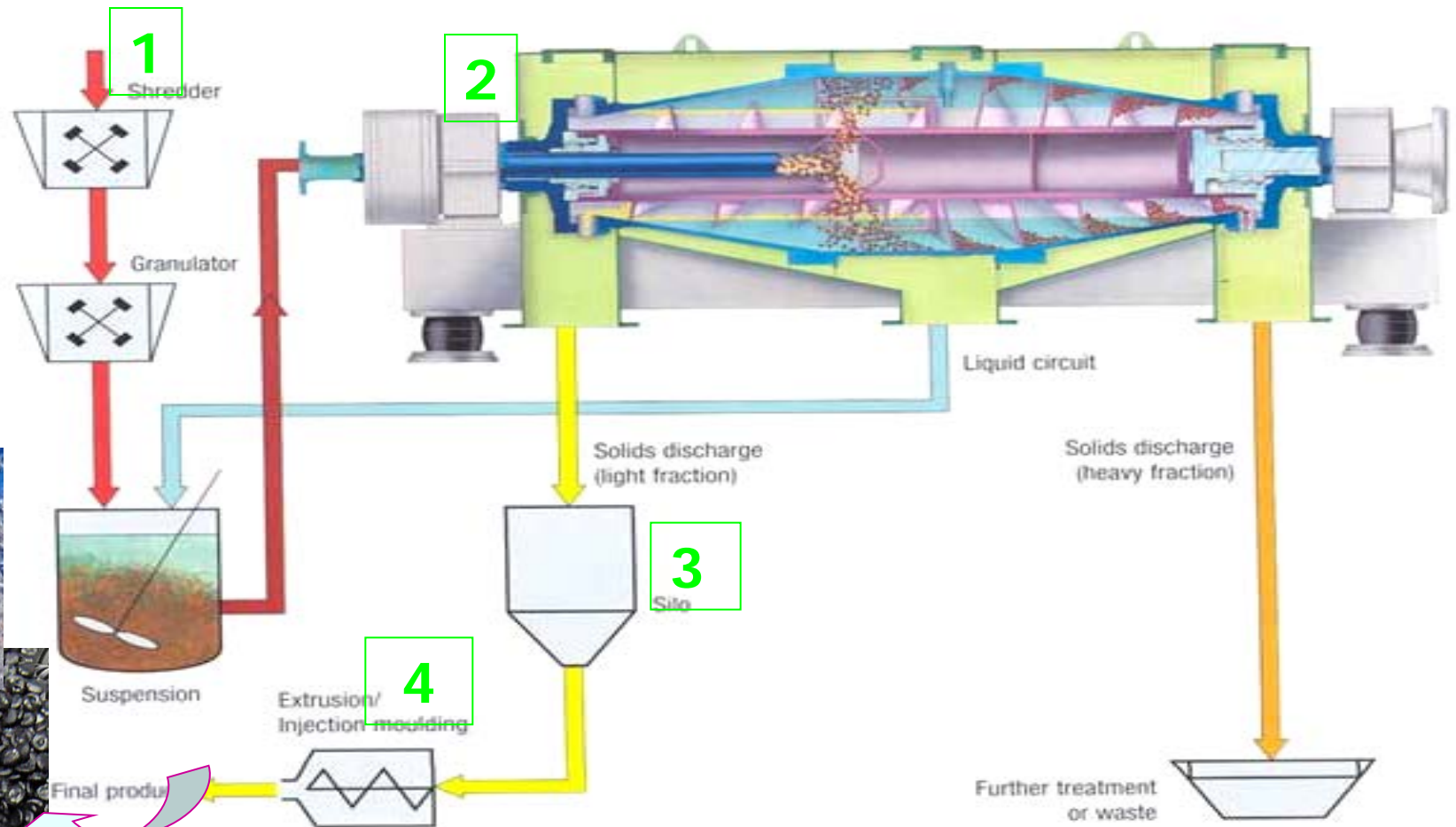
Konačni produkt – reciklat

Razdvajanje i pranje

Općenito se **postrojenja za recikliranje** sastoje od jedinice :

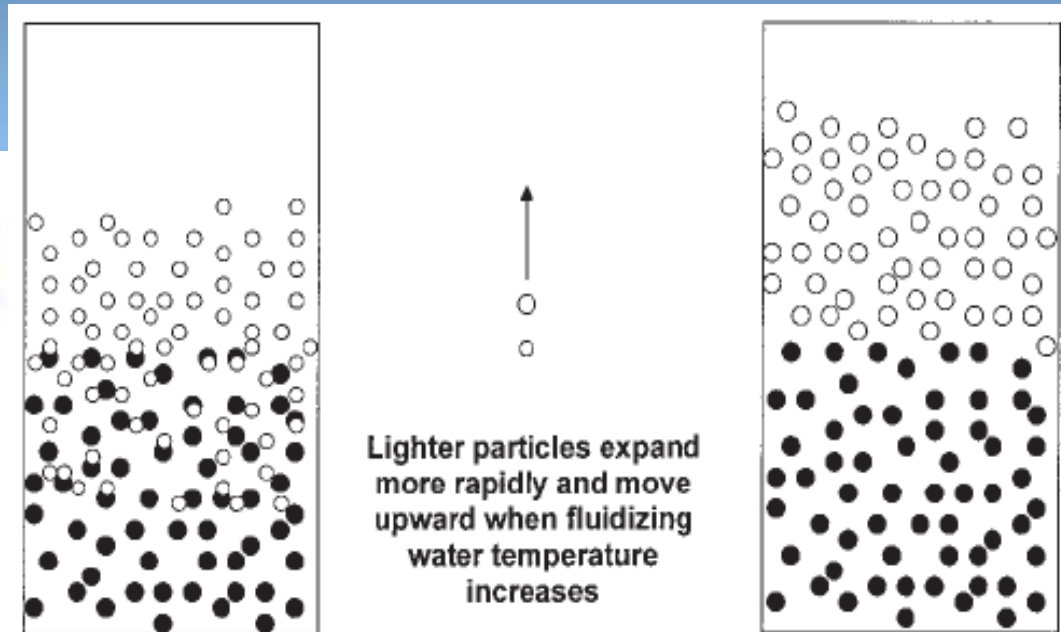
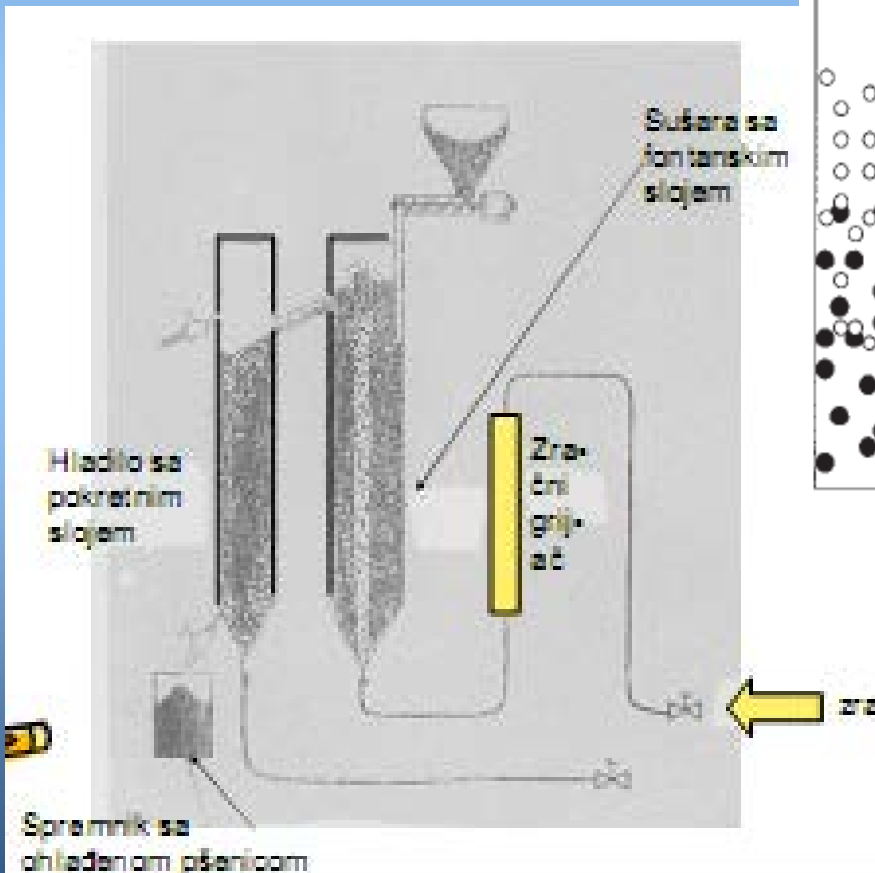
- za mljevenje - **1**
- jedan ili više jedinica za pranje - **2**
- jedan ili više jedinica za sušenje - **3**
- ekstrudera - omogućuje bolju homogeniziranost materijala - **4**

Konačni produkt – reciklat iz kojeg se dobiva proizvod

POSTUPAK PRANJA

Omogućuje uklanjanje nečistoća od upotrebe i drugih vrsta polimera: **ljepila** i **plastike**.

Postupak razdvajanja na **principu različite gustoće**, uz upotrebu sredstva za **penjenje – tenzidi** (olakšavaju razdvajanje jer smanjuju napetost površine)